

KESKKONNAMINISTEERIUM

Viljandi Vallavalitsus
viljandivald@viljandivald.ee

Teie 14.01.2021 nr 7-1/2-3

Meie 26.02.2021 nr 7-15/20/2114-13

Ettepanekud Viljandi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohta

Teavitasite 14.01.2021 kirjaga nr 7-1/2-3 Keskkonnaministeeriumit Viljandi valla üldplaneeringu vastuvõtmisest Viljandi Vallavolikogu 30.12.2020 otsuse nr 1-3/319 alusel ja üldplaneeringu avalikust väljapanekust, mis toimub 29.01.2021 kuni 28.02.2021 elektrooniliselt Viljandi valla veebilehel. Samuti andsite teada, et koos üldplaneeringuga on valla veebilehel avalikustatud ka üldplaneeringu koostamise käigus ametkondade poolt esitatud kooskõlastused, seiskohad ja ettepanekud koos planeeringu koostaja ja vallavalitsuse seiskohtadega.

Keskkonnaministeeriumile esitasite Viljandi valla üldplaneeringu (edaspidi üldplaneering) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande kooskõlastamiseks 20.10.2020 kirjaga nr 7-1/1-174 ja Keskkonnaministeerium kooskõlastas need 03.12.2020 kirjaga nr 7-15/20/2114-10 (edaspidi 03.12.2020 kiri) koos ettepanekutega, millega palusime arvestada. Avalikul väljapanekul olete valla veebilehel avalikustanud vallavalitsuse 17.12.2020 istungi protokoll (edaspidi 17.12.2020 vastus) planeeringu koostaja ja vallavalitsuse seiskohtadega 03.12.2020 kirjas esitatud ettepanekute kohta.

Varasemalt olete Keskkonnaministeeriumit teavitanud üldplaneeringu ja KSH aruande avalikust väljapanekust 13.05.2020 kirjaga nr 7-1/1-109, millele Keskkonnaministeerium vastas 06.07.2020 kirjaga nr 7-15/20/2114-3 (edaspidi 06.07.2020 kiri) ja millele omakorda vastasite 28.07.2020, edastades vallavalitsuse 22.07.2020 istungi protokoll (edaspidi 22.07.2020 vastus) planeeringu koostaja ja vallavalitsuse seisukohtadega.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja PlanS § 76 lõike 2 kohaselt üldplaneeringu koostamisse kaasatakse isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu. PlanS § 87 lõike 5 kohaselt üldplaneeringu avalikust väljapanekust teatatakse käesoleva seaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust. PlanS § 87 lõike 2 kohaselt avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada üldplaneeringu kohta arvamust. PlanS § 87 lõike 9 kohaselt üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal kirjalikult arvamusi esitanud isikutele teatab üldplaneeringu koostamise korraldaja oma põhjendatud seisukoha arvamuste kohta ning avaliku arutelu toimumise aja ja koha 30 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist.

Oleme tutvunud veebilehel <https://www.viljandivald.ee/viljandi-valla-uldplaneering-koostamisel> vastuvõetud üldplaneeringu materjalidega ja soovime märkida järgmist:

1. Leidsime 03.12.2020 kirjas KSH aruande eelnõu kohta üldiselt, et see on pealiskaudne ja vajaks täiendamist. Tegime selle kohta ka mitu konkreetset ettepanekut nii 03.12.2020 kirjas kui ka varasemalt 06.07.2020 kirjas. Viljandi Vallavolikogu 30.12.2020 otsuse nr 1-3/319 kohaselt *esitatud märkuste alusel on KSH-d selle koostaja poolt täiendatud. Vallavolikogu leiab, et KSH otsene vastuolu õigusaktiga puudub. Puudub ka teadmine sellise informatsiooni osas, mis võiks mõjutada KSH aruande lõppjäreltulemust ja sellest tulenevalt võiks üldplaneeringu elluviimisel eeldatavalt kaasneda oluline ebasoodne keskkonnamõju, mida üldplaneeringu koostamisel ei ole osatud arvesse võtta.* Volikogu on kinnitanud, et üldplaneeringu koostamisel on võetud arvesse KSH tulemusi ja tunnistanud KSH aruande nõuetele vastavaks.

PlanS § 86 lõike 1 kohaselt peab vastu võetav üldplaneering sisaldama endas mõjude hindamise tulemusi ja PlanS § 87 lõike 1 kohaselt pärast üldplaneeringu ja KSH aruande vastuvõtmist korraldab planeeringu koostamise korraldaja üldplaneeringu avaliku väljapaneku ja vastavalt PlanS § 3 lõikele 4 on KSH aruanne planeeringu juurde kuuluv lisa. 03.12.2020 kirjas olid meie ettepanekud tehtud Viljandi valla veebilehel avalikustatud KSH aruande kohta digiallkirjastamise kuupäevaga 19.10.2020. Vastuvõetud üldplaneeringu KSH aruanne, mis on avalikustatud Viljandi valla veebilehel (seisuga 21.02.2021) on samuti digiallkirjastamise kuupäevaga 19.10.2020. Kuna KSH aruannet ei ole pärast kooskõlastamist muudetud, siis jääme 03.12.2020 kirjas toodud seisukohtade juurde ja märgime täiendavalt järgmist.

- 1.1. Märkisime 03.12.2020 kirjas, et *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 lõike 4 punkti 6 kohaselt peab KSH aruanne sisaldama hinnangut eeldatavalt olulise vahetu, kaudse, kumulatiivse, sünergilise, lühi- ja pikaajalise, soodsa ja ebasoodsa mõju kohta keskkonnale, sealhulgas inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale, bioloogilisele mitmekesisusele, populatsioonidele, taimedele, loomadele, pinnasele, vee ja õhu kvaliteedile, kliimamuutustele, kultuuripärandile ja maastikele, hinnangut jäätmetekke võimaluste kohta ning mõju prognoosimise meetodite kirjeldust. KSH aruande eelnõus on välja toodud üldplaneeringuga kavandatavad tegevused (planeeringulahendused), kuid oleme seisukohal, et nendest tulenevaid mõjusid ei ole piisavalt analüüsitud. Kirjeldatakse, milliseid mõjusid on KSH raames hinnatud ning esitatakse ka järeldused (sh enamasti leitud, et mõjusid ei ole), kuid sisuline analüüs vajaks täiendamist. KSH aruandest peaks selgemalt välja tulema, mille alusel on esitatud järeldused tehtud ning kuidas on hinnatud keskkonnamõjusid.* 17.12.2020 vastuses on toodud planeeringu koostaja seisukoht, et seisukoht on edastatud KSH koostajale. Kuna KSH aruannet ei ole täiendatud (seisuga 21.02.2021), siis jääme 03.12.2020 kirjas toodud seisukoha juurde.
- 1.2. Oma 03.12.2020 kirja punktis 15 juhtisime tähelepanu KSH aruande peatükis 2.4. *Maavarade kasutusest tulenevad mõjud* toodud info ebatäpsusele. Antud peatükki käsitles ka Maa-amet 17.11.2020 kirja nr 6-3/20/7090-11 punktis 8. 17.12.2020 vastuses on toodud planeeringu koostaja vastus, et seisukoht on edastatud KSH koostajale. Kuna KSH aruannet ei ole täiendatud (seisuga 21.02.2021), siis jääme 03.12.2020 kirjas toodud seisukoha juurde ja palume parandada kirjas välja toodud ebatäpsused.
- 1.3. Tegime 06.07.2020 kirjas ettepaneku, et KSH aruande eelnõud ja üldplaneeringut täiendada ja tuua välja, kas ja millised teised tegevusvaldkonnad, peale ehitus- ja arendustegevuse, võivad rohevõrgustiku sidusust ja toimimist mõjutada ja halvendada ning mida peaks seetõttu roheline võrgustiku maakasutustingimustega suunama (Üldplaneeringu seletuskirja peatükk 3.3.8 *Rohelise võrgustiku toimimist tagavate*

tingimuste seadmine). 22.07.2020 kirjas üldplaneeringu koostaja nõustus ettepanekuga teistele võimalikele mõjudele tähelepanu juhtimise vajadusega. Esitasime 03.12.2020 kirjas sama ettepaneku, sest kooskõlastamiseks esitatud üldplaneeringut ja KSH aruande eelnõud ei olnud täiendatud. 17.12.2020 vastuses on märgitud planeeringu koostaja seisukoht, et *Ettepanek KSH koostajale veelkord edastatud. KSH-st ei tulene minu hinnangul praegu järeldusi ega võimalikke mõjusid, millele tuginedes peaks täiendavaid maakasutustingimusi rohevõrgustiku sidususe tagamiseks seadma. Praegu jääb mulle mulje, et Keskkonnaministeerium viitab küll selliste oluliste mõjude olemasolule, kuid ei viita, millised võimalikud mõjud tema hinnangul käsitlemata on. Kokkuvõtteks taandub see küsimusele, kas üldplaneeringuga määratud tingimused esitatud kujul on rohevõrgustiku toimimise ja sidususe tagamiseks piisavad või ei ole. Mis ei ole tagatud?*

Kuna KSH aruannet ei ole täiendatud (seisuga 21.02.2021) teeme ettepaneku KSH aruande peatükis 2.6.2 *Looduskaitse* käsitleda peale ehitus- ja arendustegevuse Eestis tüüpiliste majandustegevuste, nagu põllu- ja metsamajanduse, võimalikke mõjusid (või nende puudumist) rohevõrgustiku toimimise seisukohast ja vajadusel täiendada üldplaneeringus rohelise võrgustiku maakasutustingimusi (Üldplaneeringu seletuskirja peatükk 3.3.8 *Rohelise võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seadmine*).

- 1.4. Palusime 03.12.2020 kirjas üldplaneeringus arvestada ka Keskkonnaministeeriumi poolt 2018. a tellitud kombineeritud sademevee strateegiaga. *Strateegia punktis 2.3.1 on toodud nimekiri tegevustest, mis peaksid sademevee süsteemide osas saama lahenduse üldplaneeringu koostamise käigus. Näiteks olemasolevate ja planeeritavate põhiveejuhtmete asukohad, valgalade kaupa sademevee hulk, äravoolu reguleerimise vajadus ja vajalikud ehitised, sademevee hulgest ja ärajuhtimise võimalustest seatavad piirangud ehitamisele ja maakasutusele, põhiveejuhtmetel paiknevate sademevee puhastiite asukohad ja arvestuslikud sademeveeuputuse korduvused ning uputusala piirid jms. Strateegia on kättesaadav veebilehel https://www.envir.ee/sites/default/files/1_sk_7.11.2018_0.pdf.*

17.12.2020 vastuses on toodud planeeringu koostaja seisukoht, et ettepanek on saadetud KSH koostajale. Kuna üldplaneeringut ja KSH aruannet ei ole täiendatud (seisuga 21.02.2021), siis soovitame ettepanekuga siiski arvestada.

- 1.5. Märkisime 03.12.2020 kirjas, et *KSH aruande eelnõu peatükis 2.6.3 Haljastus ja heakord on kirjutatud, et „rohevõrgustiku säilimise ja planeerimise olulisemad eesmärgid on mh raiete tegemise piirangud, mida tuleb ühtlasi pidada kliimamuutuste mõjude leevendamise meetmeks“. Leiame, et raiete tegemise piiramist ei saa pidada rohevõrgustiku eraldiseisvaks eesmärgiks. PlanS § 6 defineerib rohelist võrgustikku kui eri tüüpi ökosüsteeme ja maastike säilimist tagavate ning asustuse ja majandustegevuse mõjusid tasakaalustavate looduslikest ja poollooduslikest kooslustest koosnevat süsteemi. Mistahes kasutustingimused või piirangud saavad vajaduse ja põhjendatuse korral olla üksnes vahenditeks, et eesmärki saavutada (tagada sidus rohevõrgustiku süsteem).*

17.12.2020 vastuses on toodud planeeringu koostaja seisukoht, et ettepanek on saadetud KSH koostajale. Kuna üldplaneeringut ja KSH aruannet ei ole täiendatud (seisuga 21.02.2021), siis kordame ettepanekut.

- 1.6. Palusime 03.12.2020 kirjas KSH aruande eelnõus ja üldplaneeringu seletuskirjas läbivalt asendada termin *saastatuse taseme piirväärtus* terminiga *õhukvaliteedi piirväärtus*. 17.12.2020 vastuses on toodud, et *seisukoht edastatud KSH koostajale. ÜP seletuskirjas „saastatuse taseme piirväärtus“ asendatud terminiga „õhukvaliteedi piirväärtus“*. Kuna KSH aruannet ei ole täiendatud (seisuga 21.02.2021) teeme ettepaneku KSH aruande peatüki 2.7. *Mõju inimese tervisele ja varale* (lk 31) punkti *Välisõhu kaitse* lõigus

kasutatud termin *saastatuse taseme piirväärtus* ja *saastatuse taseme norm* asendada terminiga *õhukvaliteedi piirväärtus*.

Lisaks soovime täiendavalt KSH aruande kohta märkida järgmist:

2. Palume tuua KSH aruandes põhjalikumalt välja, kas Viljandi valla rohevõrgustik moodustab terviku naabervaldade omaga, kas esineb katkestusi, katmata alasid või mittetoimivaid kohti ja nende esinemisel pakkuda välja lahendused.
3. Üldise kommentaarina toome välja, et Viljandi valla - nagu ka Viljandi maakonna - puhul on tegemist piirkonnaga, kus roheline võrgustiku katvus on üks madalamaid Eestis. Valla rohevõrgustikus on ohtralt pikki üsna kitsaid koridoriale, mis seostuvad omavahel, silma hakkab tugiavad puudumine (v.a. valla kirdeosa). Rohevõrgustik võib seetõttu oma eesmärgi täitmiseks vajada maastikus täiendavaid tugelemente, milleks võivad olla metsakooslusi, niite, soid ühendavad loodusliku taimkattega koridorid (nt põlluservades, kraavide, teeservades), väikesepinnalised biotoobid jm. Palume katvuse teemat ja sellest tulenevaid võimalikke sidusus- ning toimimisprobleeme käsitleda KSH aruandes põhjalikumalt ja hinnata üldplaneeringus täiendavate tingimuste seadmisvajadust.
4. KSH aruande peatüki 2.7. *Mõju inimese tervisele ja varale* (lk 31) punkti *Välisõhu kaitse* lõigus esineb lausete kordus.
5. KSH aruande peatüki 2.7. *Mõju inimese tervisele ja varale* (lk 31) punktis *Välisõhu kaitse* on märgitud, et lähtutud on Õhusaasteallikate infosüsteemi (OSIS) 2012. a. andmetest. Teeme ettepaneku kasutada uuemaid andmeid.
6. KSH aruande peatüki 2.7. *Mõju inimese tervisele ja varale* (lk 31) punktis *Müra* on nimetatud, et üldplaneeringuga on määratud müra normtasemed. Juhime tähelepanu, et müra normtasemed on määratud keskkonnaministri määrusega ja üldplaneeringuga määratakse müra normtasemete rakendamine vastavalt müra kategooriatele ja maakasutuse juhtotstarbele.
7. KSH aruande peatüki 2.7. *Mõju inimese tervisele ja varale* (lk 32) punkti *Müra* viimase lõigu seotus müra teemaga ei ole aru saada.
8. Ei ole aru saada, mille alusel on KSH aruande peatüki 2.7. *Mõju inimese tervisele ja varale* (lk 31-32) punktis *Müra* koostatud lause, et *tuulegeneraatoritega külgnevatele aladele ei tohi levida generaatorite poolt põhjustatav müratase üle 45 dB(A) ning müratundlikele aladele leviv müra ekvivalenttase ületada 40 dB(A)*. Selgituseks, et müratundlik ala on ala, millele on kehtestatud müra normtasemed.

Üldplaneeringu kohta soovime märkida järgmist:

9. 06.07.2020 kirjas tegime ettepaneku muuta üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.3.7 *Väärtuslikud põllumajandusmaad* toodud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse- ja kaitsetingimust, et *väärtuslikku põllumajandusmaad võib metsastada, kui kõlvikuliselt on tegemist loodusliku rohumaaga ja see piirneb valdavalt ulatuses matsamajandusmaaga ja/või asub rohevõrgustiku alal*. Juhime tähelepanu, et rohevõrgustiku üks eesmärke on säilitada pool-looduslike kooslusi (niite ehk rohumaad) ja nende mitmekesisust elustikku. Juhul, kui tegemist on väärtuslike pool-looduslike kooslustega (niidud), ei taga toodud kasutustingimus – loodusliku rohumaad metsastamine - rohevõrgustiku eesmärki. 22.07.2020 vastuses oli toodud planeeringu koostaja seisukoht, et ettepanek ei sisalda omakorda ettepanekut, kuidas seda sõnastust võiks muuta. Kahtlemata on pool-looduslikel kooslustel rohevõrgustiku osana oluline ja elustiku mitmekesisuse seisukohalt tunnetatavalt teistsugune roll kui metsamaal. Määratud tingimus/õigus lihtsalt võimaldab teatud erisust ÜP-ga määratud üldise põhimõtte juures, milleks on väärtusliku põllumajandusmaa juhtotstarbe säilitamine ja selle

kasutusotsrabe muutmise mittelubamine. Probleemiks on sellised maa- alad, nõ väiksed sopid, kus need pool-looduslikud alad majandusliku kasutamise huvi puudumise tõttu lihtsalt võsastuvad. Nii ei teki ei väärtusklikku metsa, ega säili ka pool-loodulikke kooslusi. See tingimus lubab üldise põhimõttega vastuollu minemata maakasutusotstarvet vähesel määral muuta. Kahtlemata on heas ka see, kui viidatud üldise suundumuse olemasolul (väärtuslike niitude säilitamine) ja toetamiseks on olemas riiklikud põllumajandusmeetmed sõltumata sellest, milliseid niitusid ja milliste kriteeriumide alusel väärtuslikeks peetakse või siis ei peeta. Vallavalitsuse seisukoht oli punkti ja tingimusi mitte muuta. Kuna tingimuse sõnastust ei muudetud, siis tegime lähtuvalt 03.12.2020 kirjas ettepaneku antud tingimus ära jätta. 17.12.2020 vastuses on märgitud, et planeeringu koostaja seisukoht on, et punkt 3.3.7 sõnastust on muudetud, mille on vallavalitsus teadmiseks võtnud. Avalikustatud üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.3.7 Väärtuslikud põllumajandusmaad on väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse- ja kaitsetingimust muudetud järgmiselt: Väärtuslikku põllumajandusmaad võib metsastada, kui kõlvikuna on tegemist poolloodusliku kooslusega ja see piirneb valdavas ulatuses matsamajandusmaaga ja/või asub rohevõrgustiku alal.

Märgime, et ei saa ka muudetud tingimuse sõnastusega nõustuda ja palume see punkt tingimuste loetelust eemaldada. Selgitame, et rohevõrgustikku kuuluvad ka kaitstavad alad. Kui kaitstava ala eesmärgiks on poolloodusliku koosluse kaitse ja see jääb väärtuslikule põllumajandusmaale, siis vastu võetud üldplaneering läheb vastuollu looduskaitseesadusega. Samuti juhime tähelepanu, et Keskkonnaministeeriumil on ette valmistatud looduskaitseesaduse muutmise eelnõu, millega soovitakse kehtestada kaitstavatel aladel igasugune poollooduslike koosluste kahjustamine sh nende metsastamine. Eesti põllumajandusmaastikus on poollooduslikke kooslusi väga vähe säilinud ning rohevõrgustikus tuleb tagada looduslike rohumaade sidusus. Poollooduslikud kooslused suurendavad maastikulist mitmekesisust. Seda seisukohta kinnitab 2019. aastal Eesti Maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituudi teadlaste uuring „Põllumajandusmaa mitmekesisus“ (<https://www.agri.ee/sites/default/files/content/uuringud/uuring-2019-pollumajandusmaa-mitmekesisus.pdf>). Samuti 2020. aasta alguses valminud Tartu Ülikooli uuring „Poollooduslike koosluste ökoloogilise toimimise hinnang“ tõdeb, et me peame tänaseks säilinud poollooduslikke kooslusi hoidma ja soosima nende kasutuselevõttu. Oleme seisukohal, et üldplaneeringu kaudu tuleb rakendada meetmed, mis tagaks poollooduslike koosluste säilimise. Antud tingimus aga läheb täielikult vastuollu tänastele suundumustele. Juhime tähelepanu, et Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) alusel peab KSH aruandes hindama mõju sh kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 võrgustikule. Natura 2000 puhul hinnatakse mõju ala kaitse-eesmärkidele ja terviklikkusele. KeHJS alusel tuleb mõju hinnata ka bioloogilisele mitmekesisusele, taimedele, loomadele, kultuuripärandile ja maastikele.

10. Märkisime 03.12.2020 kirjas Sõpruse tn 37 (katastritunnus 89901:001:0797) kinnisasja, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ning volitatud asutus Maa-amet kohta, et kinnisasjale on määratud väikeelamumaa ning tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeesutuste maa (ÜT) maakasutuse juhtotstarve. Sõpruse tn 37 maaüksus on jäetud riigi maareservina riigi omandisse Maa-ameti peadirektori 04.10.2019 korraldusega nr 1-17/19/2585. Enne riigi omandisse jätmist on Viljandi Vallavalitsus teinud ettepaneku Maa-ametil kaaluda võimalust anda maaüksus tervishoiu- ja hoolekandeesutuste rajamise või olemasolevate laiendamise eesmärgil Viljandi valla munitsipaalomandisse. Maa-amet ei algatanud maaüksuse Viljandi valla munitsipaalomandisse andmise menetlust, kuna maaüksus selgitati välja riigile vajaliku maareservina. Arvestades, et Viiratsi alevikus asub munitsipaalomandis olevaid hoonestamata maaüksuseid ja üldplaneeringust ei selgu tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeesutuste maa juhtotstarbe määramise vajadus ja põhjendatus Sõpruse tn 37 kinnisasjale, samuti asjaolud millest nähtuks, et antud otstarbel ei saaks kasutada juba munitsipaalomandis olevat Lastekodu tn 6 kinnisasja, millel asub olemasoleva hoolekandekeskus, siis Keskkonnaministeerium ei nõustu üldplaneeringu lahendusega ja teeme ettepaneku kogu Sõpruse tn 37 kinnisasjale määrata väikeelamumaa maakasutuse juhtotstarve.

17.12.2020 vastuses on märgitud, et planeeringu koostaja seisukoht, et *ettepanekuga ei ole arvestatud*. See on omavalitsuse planeerimisautonoomia küsimus, KOKS § 6 tulenev KOV ülesanne ja pädevus, PlanS § 75-st tulenev ülesanne. Sotsiaalse taristu arendamine on Viljandi valla arengukava kohaselt üks strateegilistest arengusuundadest ja ei sõltu maaomandist. Täiendav soov, vajadus ja ettepanek hoolekandeteenuse arendamiseks on tõusetunud valla strateegiliste arengudokumentide (arengukava ja üldplaneering) koostamise käigus. Sellest tulenevalt on üldplaneeringusse kantud maa-ala sotsiaalteenuste laiendamise võimaldamiseks selle teenuse osutamise olemasolevas asukohas/piirneval alal. Vallavalitsuse seisukohana on märgitud, et toetada planeeringu koostaja seisukohta.

Palume täpsemalt selgitada asjaolu, et täiendav soov, vajadus ja ettepanek hoolekandeteenuse arendamiseks on tõusetunud valla strateegiliste arengudokumentide (arengukava ja üldplaneering) koostamise käigus. Palume vallavalitsusel selgitada, kuidas on see soov ja vajadus täpsemalt tõusetunud ja milles see seisneb. Samuti palume põhjendada, miks ei ole vastavat eesmärki võimalik ellu viia juba kohalikele omavalitsusele kuuluval maal. Vastavalt riigivaraseaduse § 8 lõikele 1 on riigivara valitseja kohustatud riigivara valitsema eesmärgipäraselt, otstarbekalt, säästlikult ja heaperemehelikult. Põhjendustest lähtuvalt saame kaaluda, kas Keskkonnaministeerium, kui Sõpruse tn 37 (katastritunnus 89901:001:0797) kinnisasja riigivara valitseja saab planeerimisettepanekuga nõustuda. Vastavalt PlanS § 87 lõikele 9 üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal kirjalikult arvamusi esitanud isikutele teatab üldplaneeringu koostamise korraldaja oma põhjendatud seisukoha. Leiame, et 17.12.2020 vastuses toodud seisukoht on liiga ebamäärane ja sellist vastust ei saa pidada põhjendatud seisukohaks PlanS § 87 lõike 9 mõistes.

11. Tegime 03.12.2020 kirjas ettepaneku määrata Mähma külas asuva kinnisasja katastritunnusega 89801:001:0423, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ning volitatud asutus Maa amet lagedale rohumaa kõlviku osale väikeelamumaa maakasutuse (E) juhtotstarve kuna see valdavalt piirneb elamumaadega. Kinnisasjale oli määratud kogu ulatuses haljasala- ja parkmetsa maa (HP) maakasutuse juhtotstarve. Samuti tegime Mähma külas asuvale Mähma tee 10 (katastritunnus 89901:001:1438) maaüksusele, mille puhul ei ole maareformi toimingud lõpetatud, eeldusel, et tegemist on MaaRS § 31 lõikes 2 nimetatud maaga ettepaneku määrata väikeelamumaa (E) maakasutuse juhtotstarve kuna see piirneb elamumaadega. Maaüksusele oli kogu ulatuses määratud haljasala- ja parkmetsa maa (HP) maakasutuse juhtotstarve.

17.12.2020 vastuses oli kinnisasja katastritunnusega 89801:001:0423 ja Mähma tee 10 (katastritunnus 89901:001:1438) maaüksuse kohta toodud planeeringu koostaja seisukoht, et ettepanekuga arvestatud ja vallavalitsuse seisukoht, et toetada planeeringu koostaja ettepanekut. Viljandi valla veebilehel avalikustatud joonisel 2.2 *Uusna, Mähma, Valma, Leie piirkond* (seisuga 21.02.2021) on ettepanekutega arvestatud, aga valla veebilehel avalikustatud üldplaneeringu kaardirakenduses (seisuga 21.02.2021) on kinnisasjal katastritunnusega 89801:001:0423 ja Mähma tee 10 (katastritunnus 89901:001:1438) maaüksusel jätkuvalt määratud haljasala- ja parkmetsa maa (HP) maakasutuse juhtotstarve. Teeme nende osas sama ettepaneku, mis 03.12.2020 kirjas.

12. Tegime 03.12.2020 kirjas ettepaneku määrata Uusna külas asuvale Uusna tee 6a (katastritunnus 89901:001:1269) maaüksusele, mille puhul ei ole maareformi toimingud lõpetatud, eeldusel, et tegemist on MaaRS § 31 lõikes 2 nimetatud maaga haridus- ja kultuuriasutuste maa (ÜH) maakasutuse juhtotstarve.

17.12.2020 vastuses oli maaüksuse kohta toodud planeeringu koostaja seisukoht, et ettepanekuga arvestatud ja vallavalitsuse seisukoht, et toetada planeeringu koostaja ettepanekut. Viljandi valla veebilehel avalikustatud joonisel 2.2 *Uusna, Mähma, Valma, Leie piirkond* (seisuga 21.02.2021) on ettepanekutega arvestatud, aga valla veebilehel avalikustatud

üldplaneeringu kaardirakenduses (seisuga 21.02.2021) ei ole maaüksusele maakasutuse juhtotstarvet määratud. Teeme maaüksuse osas sama ettepaneku, mis 03.12.2020 kirjas.

13. Tegime 03.12.2020 kirjas ettepaneku määrata Mustla alevikus asuvale Lille tn 5a (katastritunnus 89901:001:0908) kinnisasjale, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ning volitatud asutus Maa amet väikeelamumaa maakasutuse (E) juhtotstarve kuna see valdavalt piirneb üksikelamutega.

17.12.2020 vastuses oli kinnisasja kohta toodud planeeringu koostaja seisukoht, et ettepanekuga arvestatud ja vallavalitsuse seisukoht, et toetada planeeringu koostaja ettepanekut. Viljandi valla veebilehel avalikustatud üldplaneeringu kaardirakenduses (seisuga 21.02.2021) on ettepanekuga arvestatud, aga valla veebilehel avalikustatud joonisel 2.5 *Vilimeeste, Mustla, Soe piirkon* (seisuga 21.02.2021) ei ole kinnisasjale maakasutuse juhtotstarvet määratud. Teeme kinnisasja osas sama ettepaneku, mis 03.12.2020 kirjas.

14. Tegime 03.12.2020 kirjas märkuse Niilusoo (katastritunnus 32801:002:0145) ja Piiri (katastritunnus 32801:002:0144) kinnisasjade kohta, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Niilusoo kinnisasjale oli üldplaneeringu joonisele 2.1 *Kolga-Jaani piirkond* märgitud osaliselt roheline võrgustiku ala ja üldplaneeringuga kehtestatav matkarada. Samuti oli matkarada tähistatud Piiri kinnisasjal. Meie hinnangul oli kirjas toodud põhjustel eksitav matkaraja tähistamine joonobjektina ja pidasime vajalikuks, et üldplaneering sisaldaks matkaraja rajamise võimaluste kohta kirjas toodud infot.

17.12.2020 vastuses oli märgitud planeeringu koostaja seisukoht, et *üldplaneeringu seletuskirjas muudetakse sõnastust arvestades ka teisi esitatud ettepanekuid samas küsimuses. Matkaraja eemaldamisel lähtun vallavalitsuse seiskohast ja vallavolikogu otsusest, millisel kujul üldplaneering vastu võetakse ja avalikule väljapanekule suunatakse. Vallavalitsuse seisukoht oli, et arvestada ministeeriumi ettepanekut ja Niilusoo matkarada mitte kajastada üldplaneeringu joonisel.* Viljandi valla veebilehel avalikustatud joonisel 2.1 *Kolga-Jaani piirkond* (seisuga 21.02.2021) ei ole matkarada Niilusoo ja Piiri kinnisasjal tähistatud, aga valla veebilehel avalikustatud üldplaneeringu kaardirakenduses (seisuga 21.02.2021) on matkarada kinnisasjadel tähistatud. Teeme kinnisasjade osas sama ettepaneku, mis 03.12.2020 kirjas. Lisaks märgime, et Niilusoo kinnisasjal tähistatud roheline võrgustiku ala erineb oluliselt kaardirakenduses ja joonisel 2.1 (mõlemad seisuga 21.02.2021).

15. PlanS § 6 punkti 17 kohaselt *roheline võrgustik* koosneb tuumikaladest ja neid ühendavatest rohekoridoridest. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.3.8 *Rohelise võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seadmine* kohaselt on üldplaneeringuga määratud roheline võrgustiku alad. Samas peatükis on toodud skeem 5. *Roheline võrgustik Viljandi vallas*, millel on näidatud ka tugialad ja koridorid (tähistatud, kui roheline võrgustiku alade struktuurielemendid). Veebis pdf kujul kättesaadavaks tehtud üldplaneeringu joonisel 1.5 *Ruumilised väärtused* ei ole tugialasi ja koridore eristatud, vaid on tähistatud üldiselt rohevõrgustiku alad, mis on kajastatud kui ühtne tervikobjekt. Üldplaneering on avalikustatud ka kaardirakenduses ja seal on atribuutandmetest näha, et rohevõrgustiku alade andmekihis on tugialade ja koridoride ruumikujud kajastatud üksteisest eristuvate objektidena. Lisaks rohevõrgustiku ruumielementide määratlemisele (tugiala, rohekoridor) on välja toodud ka planeerimisjuhendi¹ kohane vastavus hierarhilisele tasemele ehk väärtusklassile – riiklik, maakondlik, kohalik tugiala. Jooniste esitluskujudel ei ole tugialade ja koridoride ruumikujud üksteisest eristavad ja ei ole toodud välja ka tugialade hierarhilisi tasemeid ja neid ei ole esitatud ka üldplaneeringu seletuskirjas. Riigihalduse ministri 17.10.2019 määrusest nr 50 „Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded“ § 2 lõike 3 kohaselt planeering vormistatakse digitaalselt, aga peame eeltoodud infot oluliseks ja palume see lisaks rohevõrgustiku digitaalsele kihile lisada ka joonistele ja seletuskirja, sest ka nendest peaks saama infot, millised on

¹ https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/rohevõrgustiku-planeerimisjuhend_20-04-18.pdf

rohevõrgustiku ruumielemendid ja kus need asuvad. Leiame, et tugialade väärtusklassid peaksid olema vähemalt toodud seletuskirjas, lähtuvalt PlanS § 3 lõikest 2 ja 3 ning määruse § 2 lõike 1 punktist 1.

Palume kohalikul omavalitsusel arvestada käesolevas kirjas esitatud märkuste ja ettepanekutega ning esitada nende osas vastavalt PlanS § 87 lõikele 9 oma põhjendatud seisukohad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Margit Martinson
Asekantsler
kantsleri ülesannetes

Teadmiseks: Maa-amet

Agne Aruväli, 626 2968, agne.aruvali@envir.ee
Merit Otsus, 626 2903, merit.otsus@envir.ee
Reet Pruul, 626 0731, reet.pruul@envir.ee
Eleri Pulk, 626 2872, eleri.pulk@envir.ee
Antti Pääsukene, 626 2854, antti.paasukene@envir.ee
Sille Rebane, 626 2902, sille.rebane@envir.ee
Kärt Saluri, 626 0742, kart.saluri@envir.ee